

TÓMT TOS

at bækur á føroyskum eru keðiligar!

Útsýnið er frálíkt oman yvir Havnina av loftinum í húsunum hjá Føroya Lærarafelag. Pedda við Stein gotu 9.

Her er skrivstovan hjá Bókadeild Føroya Lærarafelags, ljós og rúmlig holi, útgjörd sambært krøvum nútíðarinnar.

Á veggjunum hanga tekningar úr barnabókum, vakrar, stuttligar, allar í sterkum litum.

Arbeidsumhvørvið, sum slíkar umstøður verða kallaðar, kunnu valla vera betri.

Ingríð Sondum, dagligur leiðari á Bókadeildini, er eisini væl nøgd. Her liggur væl fyri hjá henni at rokja hjartamálið: at geva føroyskum børnum og unglingum goðar bækur á teirra egna máli.

ALT Á FØROYSK- UM

Bókadeildin er virkin og úrslitini síggjast í flestu heimum, har børn og ung eru.

Barnabókaklubbin, stovnaður í mai 1986, hevur yvir 1.300 limir og tiggju ferðir um árið fara 1.400 bækur út til limirnar. Nógvar tær flestu eru týddar, føroyingar skriva sjálvir so fáar barna- og ungdomsbækur.

Men bókurnar eru ikki verri, tí tær eru týddar. Børn hugsa ikki so nógv um, bókin tey lesa, er føroysk ella týdd.

- Setningurin er, at alt, sum føroysk børn lesa og alt, sum verður lisið fyri teimum, kann eins væl vera á føroyskum, sigur Ingríð Sondum.

Hetta er sum at fara um garðin, har hann er hægstur. Men Bókadeildin drivur á. Hon hevur bækur fyri 700.000 kr. á

Ingríð Sondum heldur, at nú eiga vit at halda uppat við at endurtaka orðaskvaldríð um, at bækur á føroyskum eru so keðiligar. Men nýðast fjølmiðlarnir endiliga at halda fram við tí, so eiga teir eisini at loyva teimum framat, sum ikki taka undir við hesi askoðan.

Ingríð er leiðari á Bókadeildini hjá Føroya Lærarafelag, nógvar størsta barnabókaførlagnum í Føroyum.

goymslu, bækur, sum koma út seinni í ár og næsta ár. Fleiri útgávur verða fyrirreikaðar samstundis. Nakrar eru á fyrsta stigi, verða lissar og mettar. Aðrar eru farnar til prentingar. Ein stóðugur bókastreymur upp á loftið og niður aftur í Lærarafelagshúsinum.

ORÐASKVALDUR

Men reglulig og virkin útgáva er ikki nóg mikið.

- Vit nýðast at broyta hugburðin hjá vaksnum fólki, so vit sleppa undan hasum orðaskvaldrinum um, at føroyskar bækur

eru keðiligar, sigur Ingríð Sondum. Hon undrast á, at fjølmiðlarnir ferð eftir ferð slongja út hendan "floskilin", uttan at kanna, um nakað hald er í honum. Nýggjasta domið var í Glugganum hertfyri og endurtikið í sjónvarpsmáli (hjá undirritaða) í Sosialinum. Ein drongur segði okkurt á tá leið, at hann heldur lesur danskar bækur, tí tær føroysku eru so keðiligar og so tungar at lesa afturat.

- Tað er heilt burturvið at lata børn sleppa at siga slíkt og so bara lata tað hanga í leysari luft. Hví fara tit tíðindafólk ikki aftur um og kanna, um føroyskar bækur ella bæk-

ur á føroyskum veruliga eru so keðiligar. Eg vænti, tit høvdu funnið eitt annað svar. Tí bækur á føroyskum eru ikki keðiligar.

Ingríð heldur, at solan progvar, børn og ung vilja hava bækur á føroyskum. Hon nevnið tær smáu Pixi-bókurnar, tær fyrstu, sum komu, vörðu seldar í 8.000 eintøkum í tveir mánaðir.

- Vit hava bara tíverri alt ov fáar bækur at bjóða. Vit vita um børn og ung, sum hava lisið alt, sum finst á føroyskum. Tá fara tey sjálvandi at lesa danskar bækur og so kann vera torført at fá fatur í teimum aftur.

GOTT OG LÆTT

- Vit royna at brúka gott og lætt mál í bókunum, vit geva út. Tað ber ikki til at brúka talumálið, vit nýðast at lúka tað ringasta burturúr.

Børn og ung eru von við at lesa danskt og óvon við føroyskt. Og tað er ringt at broyta vanar. Men vit royna, tað vit megna.

Ingríð finst ikki at danskum bókum. Tvørtur imóti heldur hon dansk forløg duga sera væl at gera bækur og danskar bækur eru stuttligar. Men vit mugu hava betri javnvág millum føroyskar og danskar bækur. Á hesa vágskálina skulu bóka-søvnini.

- Okkara fólkabóka-søvn eru størsti daniseringsstovnurin. Hvørja ferð, tey keypa tiggju danskar bækur, keypa tey eina føroyska. Vit miða eftir lutfallinum sjei føroyskar - triggjar danskar til dømis.

BÓKA- HANDLARNIR

Tað er eyðsýnt, at Ingríð dámar betur gluggarnar á skrivstovu síni enn Gluggan í SvF. Hon tekur fram eitt annað brot úr sama Glugga, sum hon fylst á, slapp at hanga í leysari luft, uttan at "mót-parturin" slapp at gera viðmerkingar. Ein bóka-

